

Er ref/dnr: 2017/3781
Vårt dnr: 2018/0006

Skogsstyrelsen

Stockholm 15 feb 2018

Yttrande över Skogsstyrelsens förslag till förändring i Skogsstyrelsens föreskrifter (SKSFS 2015:4) om en gemensam inlämningsfunktion för skogsägare

Sammanfattning av Naturskyddsföreningens synpunkter

Riksföreningen har tagit del av rubricerad remiss och vill lämna följande synpunkter:

- Naturskyddsföreningen ställer sig positiv till en väl utarbetad gemensam inlämningsfunktion rörande skogsbruksåtgärder.
- En gemensam inlämningsfunktion rörande skogsbruksåtgärder berör en rad olika myndigheter, markägare, företag och organisationer. Det är därför angeläget att systemet utvidgas till att omfatta samtliga berörda myndigheter, inklusive tillsynsmyndigheterna, samt att det samordnas interoperabelt för dessa i syfte att underlätta för alla parter.
- Inlämningsfunktionens formulär och riktlinjer behöver utformas så att all relevant och nödvändig information, inklusive uppgifter som behövs för en bedömning enligt miljöbalken, redovisas så att myndigheterna kan utföra sin myndighetsutövning och tillsyn i linje med gällande lagstiftning. Detta gäller bland annat innehåll i avverkningsanmälan, samt dito beträffande anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.
- Det är önskvärt att den gemensamma inlämningsfunktionen framöver utvecklas till att omfatta samtliga ärendetyper som berör skogsbruksåtgärder. Funktionen bör även göras obligatorisk för samtliga ärenden inom ramen för 15 § skogsvårdsförordningen (1993:1096) dvs. då krav på tillstånd till avverkning i fjällnära skog föreligger.

Specifika synpunkter

Skogsbrukets verksamheter innefattar en lång rad aktörer med olika ansvarsområden. Varje enskilt ärende rörande skogsbruksåtgärder kan dessutom innefatta krav på kontakter med fler än en myndighet då tillsynsansvaret är organiserat utifrån de underliggande regelverken. Hänsynsreglerna i miljöbalkens 2 kap. ska exempelvis tillämpas på ”all slags verksamhet och

för de flesta slags enstaka åtgärder som berör människors hälsa och miljö¹. Den vida tillämpningen av hänsynsreglerna i miljöbalken innebär att miljöbalken och skogsvårdslagen (1979:429) kan vara tillämpbara parallellt, och att tillsynsansvaret för skogsbruksåtgärder samtidigt tillskrivs flertalet myndigheter. Naturskyddsföreningen anser därför att det är av vikt att inlämningsfunktionen innefattar de myndigheter som kan bedriva tillsyn i skogsbruksfrågor (jämför RÅ 2003 ref.63).

Behovet av en gemensam inlämningsfunktion för skogsägare belyser tydligt problematiken med att det inom flera områden finns tydliga samband och överlappande ansvar mellan myndigheterna beträffande frågor som rör såväl skydd som brukande av skogen. Detta gäller inte minst frågor kopplade till 12 kap. 6 § miljöbalken avseende skogsbruksåtgärder samt artskyddsförordningen (2007:845). Naturskyddsföreningen vill i detta sammanhang påminna om att det finns mycket goda skäl att föra över en rad av Skogsstyrelsens arbetsuppgifter på regional nivå till länsstyrelserna².

Många skogsägare upplever idag en svårighet när fler myndigheter är inblandade i ett avverkningsärende. Detta gäller inte minst ärenden som omfattas av miljöbalken, såsom art- och biotopsskyddsärenden. Det är viktigt att andra berörda myndigheter blir involverade i funktionen så snart som det praktiskt är möjligt. Detta gäller inte minst de kommunala myndigheterna som genom sin myndighetsutövning har starka beröringspunkter med skogsbruket och dess påverkan på miljön, t.ex. vattenmiljön. Skogsstyrelsen måste ha ett uttalat ansvar att utan dröjsmål skicka vidare de ärenden som ska hanteras av andra myndigheter, alternativt notifiera andra myndigheter som bör beredas möjlighet att komma med synpunkter i ärendet.

Naturskyddsföreningen stödjer allt arbete som syftar till att effektivisera skogsbrukets efterlevnad av gällande regelverk. Detta kräver en effektiv tillsyn från ansvariga myndigheter. Rubricerat förslag innebär en effektivisering i myndigheternas hantering av skogsbruksärenden genom myndighetssamverkan och tillvaratar de möjligheter som digitaliseringen innebär. Det innebär även stora möjligheter till samordningsvinster genom en mer enhetlig hantering av avverkningsärenden som berör såväl olika myndigheter som regelverk. För verksamhetsutövarnas del blir ärendehanteringens dessutom mer enhetlig, transparent och rättssäker. Dock anser Naturskyddsföreningen att Skogsstyrelsens förslag behöver utvecklas redan i detta skede.

I samband med utformningen av funktionens praktiska användning behöver Skogsstyrelsen utforma tydliga formulär och riktlinjer för vad en avverkningsanmälan, liksom en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, ska innehålla. När ett avverkningsärende omfattas av miljöbalkens regler behöver bl.a. kunskapskravet och försiktighetsprincipen tydligt speglas i de formulär som ska lämnas in (se ovan om miljöbalkens 2 kap.). Motsvarande gäller vad som föreskrivs i SKSFS 2013:3, 3 §. Kopplat till detta måste även krav ställas på att verksamhetsutövaren redovisar vilken hänsyn denne ska ta till natur- och kulturmiljövärden, exempelvis måste det inkluderas en geografisk lägesbeskrivning när så är relevant. Ett formulär behöver kort sagt utformas så att all relevant och nödvändig information, bl.a. avseende kraven enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler, redovisas så att myndigheterna kan utföra sin myndighetsutövning inklusive tillsyn i linje med gällande lagstiftning.

Naturskyddsföreningen välkomnar sammanfattningsvis den föreslagna inlämningsfunktionen och ser en stor potential och samordningsvinst i den. Inte minst då det underlättar för såväl myndigheter som skogsbruket. Skogsstyrelsen bör därför verka för att funktionen görs

¹ G. Michanek och C. Zetterberg, Den svenska miljörätten, 2:a uppl., sid 113.

² Vi refererar till förslagen i SOU 2012:81 Statens regionala förvaltning

obligatorisk för alla ärenden rörande skogsbruksåtgärder som behöver anmälas, eller där tillstånd krävs.

Detta remissvar har utarbetats av Malin Sahlin, sakkunnig skogsfrågor vid rikskansliet, med hjälp Jan Terstad chef för Skog- och naturavdelningen på Naturskyddsföreningen och Lena Lidmark, miljöjurist på Naturskyddsföreningen.

För Naturskyddsföreningen

Stockholm dag som ovan

Johanna Sandahl
ordförande

Jan Terstad
chef för Skogs- och naturvårdsavd.